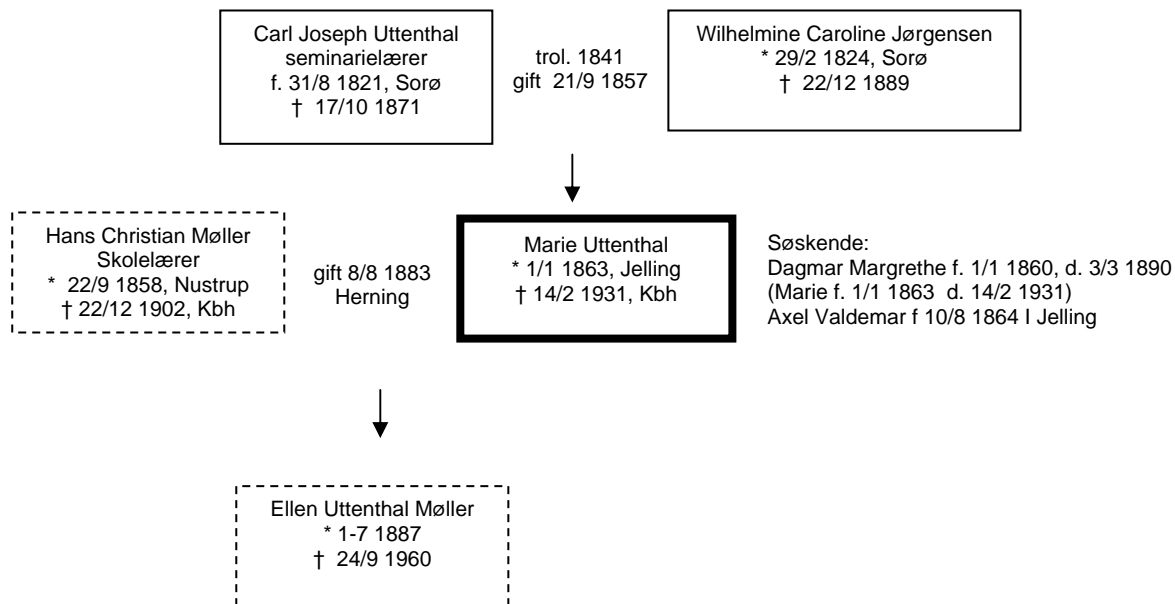

05 – Marie Uttenthal og hendes barndomshjem:

Axel skriver ganske kort og uden de store følelser om Carl Joseph Uttenthal, der er hans far:

C. J. Uttenthal blev Student fra Sorø Akademi, men opgav Studierne efter at være blevet Cand. phil. og lærte paa Skaarup, hvorfra han tog Laureatsamen. Var Seminarielærer i Jelling til 1864. Fra 1864-1871 paa Jydske Asyl i Aarhus, hvor han ligger begravet. Hans Enke levede i Jelling til 1885 og døde i Herning, hvor hun døde og ligger begravet.

Carl Josef og Caroline er begge fra Sorø, og vi må gå ud fra at det er her de har gjort bekendtskab med hinanden. I 1845 bliver han i folketællingen registreret som boende i Stormgade 203, hvor bor med sin bror Otto Just:

Samtlige personer i husstanden

kbhv, København (Staden), Vester Kvarter, Vester Kvarter, , Stormgade 203, 3 Sidesal, 1, FT-1845

Der vises flg. felter:

Navn, Alder, Civilstand, Stilling i husstanden, Erhverv , Fødested

Carl Joseph Uttenthal, 24 , Ugift, , stud. Theol., lever af Informationer,
Otto Just Uttenthal, 22 , Ugift, , Saddelmagersvend,

Caroline sammenfatter det selv sin ægteskabelige historie således i 1881, da Hans Møller skriver og spørger om Mariens hånd:

Da jeg var 17 Aar blev jeg trolovet, og 17 Aar derefter satte vi glade og lykkelige boe I vort nej vore huse, hvor vi kun henlevede 7 lykkelige Aar, og nu har jeg atter været ene med mine tre Børn i 17 Aar Vi bleve forlovede den 7. April – er det da ikke forunderligt, stadig kommer Tallet 7 frem?

De bliver altså forlovet i 1841, hvor Caroline er 17 og Carl Josef er omkring 20. I 1845 læser Carl Josef teologi på universitetet.

Hvornår han kommer til seminariet i Jelling ved vi ikke, men de bliver gift i 21/9 1857. Det ser ikke ud til de bliver gift i Jelling. Måske bliver de gift i Sorø.

I 1860 bliver Dagmar født – den 1. januar:

1860	1. 1. Jan.	Dagmar Margrethe Uttenthal	Med. svare 30 Okt. 31. April.
------	------------	----------------------------	----------------------------------

Med. svare Carl Josef Uttenthal og Jomfru Wilhelmine Caroline Jørgensen, Jellinge.	Med. svare - Jomfru Jørgensen, Sorø - Jomfru søn, Jellinge.	148-34.	Med. svare 30 Okt. 31. April.
--	---	---------	----------------------------------

Som faddere står Jomfru Jørgensen, Sorø. Det kan være Carolines søster Mathilde, der er den eneste af hendes søstre der overlevede barndommen. Mathilde er så vidt jeg ved lille-søster til Caroline.

Den anden fadder er lidt svær at læse fornavnet på. Efternavnet er Madsen.

I 1863 bliver Marie født:

1863	1. 1. Jan.	Marie Uttenthal	Med. svare 30 Okt. 31. April.
------	------------	-----------------	----------------------------------

Seminarielærer Carl Joseph Ulkes, Thol og Thorsen Vilhelmine Paz roline Jørgensen, Jelling.	Pastor Claudi's Hustru, Jelling, 384. 38. ge. - Pastor Claudi, - Faderen, Skolelærer Jørgensen, alle i Jelling.	Moderen 39 Aar. Andz: S. 29. 1. 1864.
--	--	--

Fadderne: Pastor Claudi's hustru, Jelling, Pastor Claudi, Skolelærer Jørgensen

Axel bliver født i 1864:

15.	d. 10. August	Axel Valdemar Uttenthal	4 1/2 Aar. d. 22. Septbr.
-----	---------------	-------------------------	------------------------------

Fadderne:

Seminarielærer Carl Joseph Uttenthal og Hustru Vilhelmine Caroline Jørgensen, Jelling.	Karl Frith Hansen, Køerboek, L Jomfru Amalie Hansen, Jelling, 46-49 Jomfru Jensen, sindl. Pastor Claudi, - Seminarielærer Bønneløkke, Faderen, alle i Jelling.	Moderen 40 39 Aar. Andz: S. 16. 1. 1864.
--	---	--

Jomfru Amalie Hansen, Jomfru Jensen, Pastor Claudi, Seminarielærer Bønneløkke

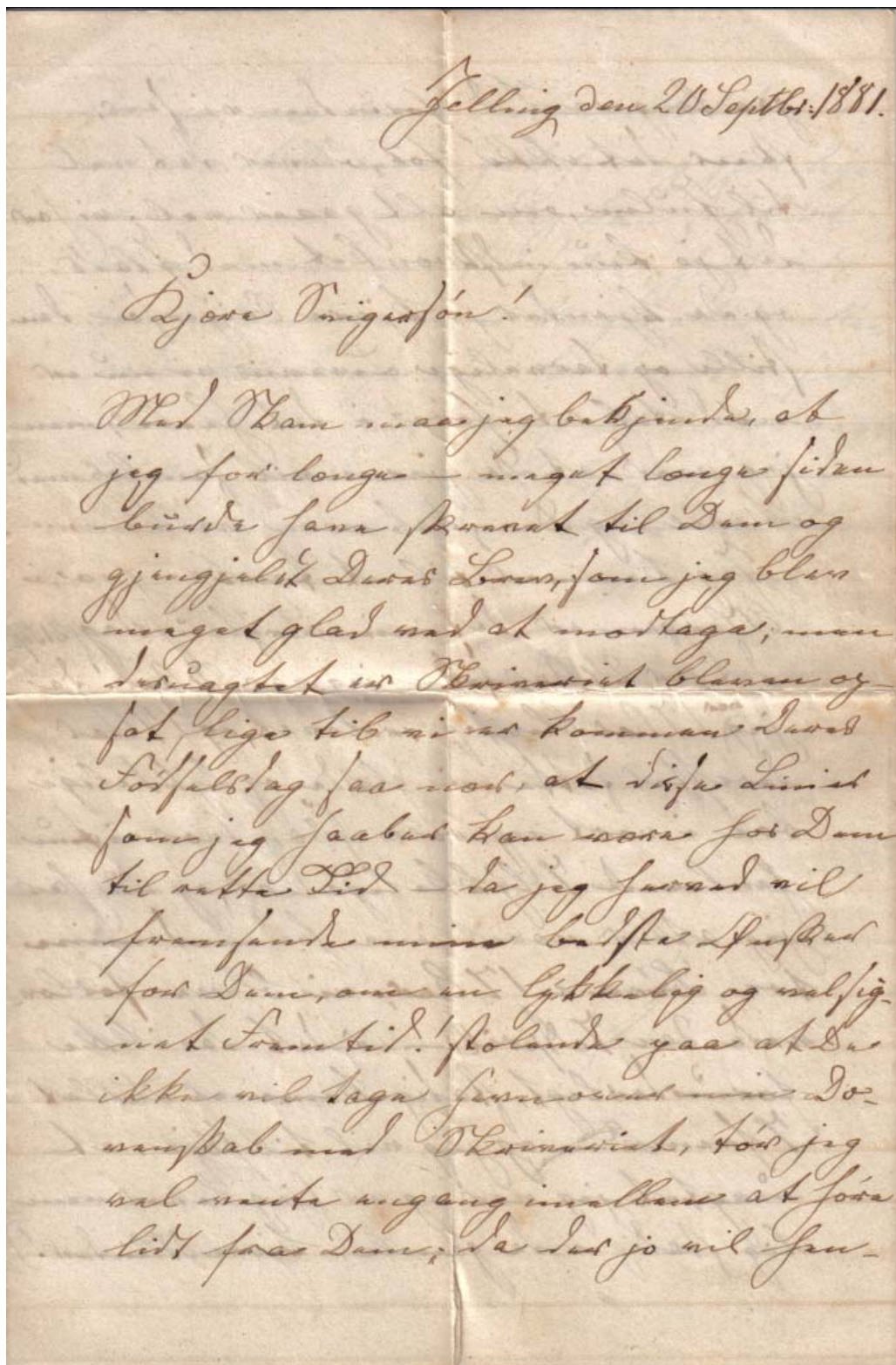

Samme år bliver Carl Josef indlagt på Jysk Asyl i Århus, det der i dag hedder Psykiatrisk Hospital i Risskov. Man kan læse om forholdene på Jysk Asyl på adressen

<http://museum-psyk.dk/planche-web/plancher/pl10-ramme.htm>

Det virker som om han forsvinder ud af familien i det øjeblik han bliver indlagt. Formodentlig har Caroline besøgt ham, men hun beskriver selv de sidste 10 år af hans liv, som hørende til dem hvor hun lever "ene". Axel og Marie var meget små da han blev indlagt, og da han aldrig omtales har han aldrig eller meget sjældent været hjemme. Han bliver ikke oplevet som en del af familien.

Fra 1879 har vi brevet til "Enkefru uttenthal" som kan ses i 04-Ellen Uttenthal Nielsen og hendes barndomshjem og i 1881 har vi følgende svar fra Caroline:

Jelling den 20 Septbr. 1881.

Kære Svigersøn!

Med Skam maa jeg bekjende, at jeg for længe – meget længe siden burde have skrevet til Dem og gjengjældt Deres Brev?, som jeg blev meget glad ved at modtage, men desuagtet er skriveriet blevet udsat, lige til vi er kommed Deres Fødselsdag saa nær, at disse Linier som jeg haaber kan være for Dem til rette Tid da jeg hermed vil fremsende mine bedste Ønsker for Dem, om en lykkelig og velsignet fremtid.

?? paa at De ikke vil tage h... før jeg Paa at Du ikke vil tage ... min dovenskab med skriveriet, tør jeg vel vente engang imellem at høre lidt fra Dem, da der jo vil hen-

Jelling, Den 20.
September 1881

Kære Svigersøn!

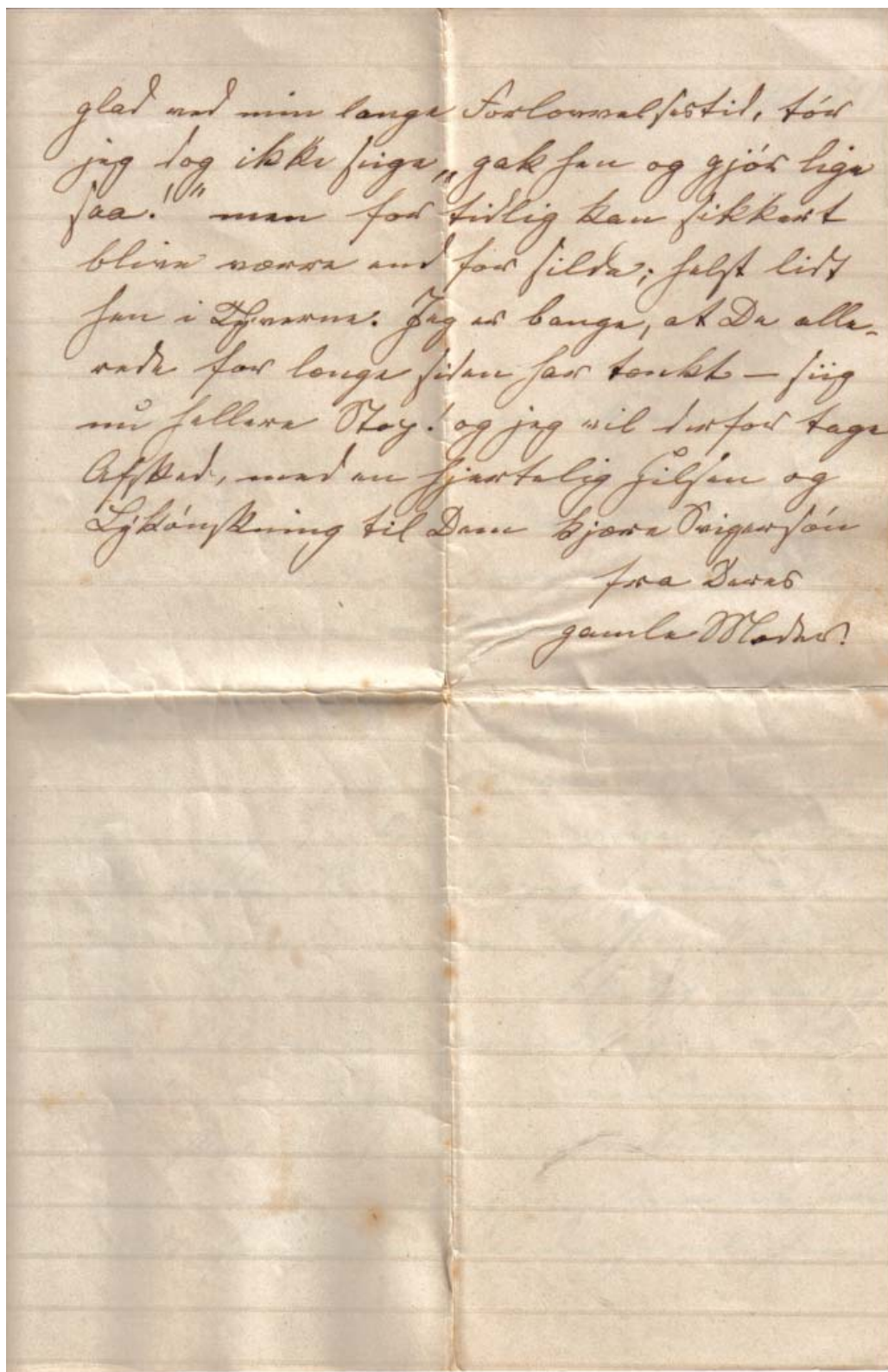
Med Skam maa jeg bekjende at jeg for længe – meget længe siden burde have skrevet til Dem og gjengjældt Deres Brev?, som jeg blev meget glad ved at modtage, men desuagtet er skriveriet blevet udsat, lige til vi er kommed Deres Fødselsdag saa nær, at disse Linier som jeg haaber kan være for Dem til rette Tid da jeg hermed vil fremsende mine bedste Ønsker for Dem, om en lykkelig og velsignet fremtid.

?? paa at De ikke vil tage h... før jeg Paa at Du ikke vil tage ... min dovenskab med skriveriet, tør jeg vel vente engang imellem at høre lidt fra Dem, da der jo vil hen-

gaa længere Tid forinden vi ses, —
 skam det ikke for, bliend det vel
 til Julen, om alt gaar vel,
 det jo sine indtryk med glæde,
 og de kjæreste jo kjære Dage for, den
 stille og søvnlige Lærere, vi nu er
 nødt til at for i det hele, men
 jeg ved, at De gjæm vil famles med
 Marie og den skal være velkommen.
 Jeg kommer til at forbrude, i
 Morgenen er det min Bryllupsdag (21. Sep.)
 det er 24 Aar siden, jeg var 24 Aar. Da
 jeg 17 Aar blev jeg trolovet, og 17 Aar
 derefter fik vi glade og lykkelige
 boe i vort nye, søde hus, hvor vi sine
 famles 7 lykkelige Aar, og nu for
 jeg atter været ene med mine
 søn Loven i 17 Aar, vi blev forlovet
 den 7 April, — er det da ikke
 forunderligt, stadig kommer Tallet
 7 frem? — og jeg vil tilføje, at
 iagttag jeg nu og er jeg liden men
 lig stadig i de gamle, kjære Minder!

gaa længere Tid
 forinden vi ses(?)
 kan det ikke for,
 bliver det vel til
 Julen, om alt gaar
 vel,

Og de kender jo
 kjære Svigersøn,
 den lille og tarvelige
 Leveviis, vi nu er nød
 til at føre i det heele,
 men jeg ved, at De
 gjerne vil samles
 med Marie og De
 skal være
 velkommen.
 Jeg kommer til at
 tænke paa, i Morgen
 er det min
 Bryllupsdag (21.
 sep), det er 24 Aar
 siden; jeg var 34 Aar!
 Da jeg var 17 Aar
 blev jeg trolovet, og
 17 Aar derefter satte
 vi glade og lykkelige
 boe i vort nye vore
 huse, hvor vi kun
 henlevede 7
 lykkelige Aar, og nu
 har jeg atter været
 ene med mine tre
 Børn i 17 Aar
 Vi bleve forlovede
 den 7. April — er det
 da ikke forunderligt,
 stadig kommer Tallet
 7 frem? Og jeg vil
 tilføje, at uagtet jeg
 var og er (jeg lever
 nemlig i de
 gamle kjære Minder!)

glad ved min
lange
forlovelsestid,
tør jeg dog ikke
sige "gik hen
og gør lige
saa" men for
tidlig kan
sikkert blive
værre end for
silde ??.
Jeg er bange,
at De allerede
for længe siden
har tænkt sig
nu hellere nej
og jeg vil derfor
tage Afsked
med en
hjertelig hilsen
og Lykønskning
til Dem kjære
Sigersøn

Fra deres
gamle Moder!

Man skelnede
ikke mellem
moder og
svigermoder
eller gudmoder
for den sags
skyld. De var
mødre alle
sammen.

Marie og Hans bliver gift i 1883, som omtalt andetsteds.

Fra 1884 har vi Carolines ansøgning om understøttelse (se næste side): "Min Mand blev Sindssvag i Aaret 1864 og måtte til Århus Sindsygeanstalt, hvor han døde i Aaret 1870 ..."

Til

Ministeriet for Kirke og Undervisningsvæsenet!

Jeg den Underlegnede, Caroline Uttenthal, enke efter afdøde
Seminarileder C. J. Uttenthal, migeb beder det høje Ministerie,
naar indskylder, at der ved en Misforstaaelse blev indgivet en
Ansøgning i urette Tid - noget for føle - og med inderlig Tale for
den Understillelse paa 100 Roeser, som blev mig tilstaaet i
Juni, forrige Aar, tillader jeg mig atter ved det nye Aarsaaars
Begyndelse at anraabe det høje Ministerium om en ekstra-
ordinær Understillelse, da min Helling i økonomisk Henseende
de fremdeles er højst sørgelig.

Min Mand blev sindssvag i Aar 1864 og maatte til
Arthur Lindsey's Anstalt, hvor han døde i Aar 1870 efter
ladende mig med tre sønne Børn i højst krang Haar. Nu
er de vel voksne Mænd, men de formaar ikke inden at hjælpe mig,
hvor gjørre de end vilde. Mine to ældste Børn ere begge Døds,
hvoraf den ene en er sig ved Lovindregjeringens, den anden
er gift. Mit yngste Barn - en Søn - blev for et Par Aar siden
Seminarist; men han har endnu ikke været i Land til
at hjælpe mig syndelig, og nu minder end slet ikke, da han
skal ind at være Soldat. - I sin vison efter min Mand er
der kun tilstaaet mig 202 Roeser 83 Ore aarlig, og jeg oppo.

bører ingen Overlevelsesrente eller deslige. Desværre kan jeg ikke ved Arbejde hjælpe paa dette mit knappe Udkomme, da jeg har et meget svagt Helbred (det er særlig nervøse Svækkelser, jeg lider under, med til Dels Lamhed i Hænderne), og jeg er nu ogsaa 63 Aar gammel. Hidtil har jeg boet i Jælling, men i dette Foraar er jeg flyttet ind i en lille Lejlighed i Herning. Dersom det høje Ministerium maatte være tilbøjelig til at komme mig til Hjælp i min Nød, ligesom i de foregaaende Aar, da vil jeg meget bede om at maatte høre Understøttelsen paa herhørende Amtstue.

Med Haab og inderlig Tak for hidtil modtagen Hjælp.

Herning den 12 April 1884

Allerunderdanigst

Caroline Uttenthal,

Til Ministeriet for Kirke og Undervisningsvæsenet!

Idet Undertegnede Carline Uttenthal Enke efter afdøde Seminarielærer C. j. Uttenthal meget beder det høje Ministerium undskylde, at der ved en Misforstaaelse blev indgivet en Ansøgning i urette Tid noget før Jul – og med inderlig Tak for den Understøttelse paa 100 kroner, som blev mig tilstaaet i Juni forrige Aar, tillader jeg mig atter ved det nye Finansaars Begyndelse at anraabe det høje ministerium om en extraordinær Understøttelse, da min Stilling i økonomisk Henseende fremdeles er højst sørgelig.

Min Mand blev sindsvag i Aaret 1864 og maatte til Aarhus Sindsygeanstalt, hvor han døde i Aaret 1870 efterladende mig med tre smaa Børn i højst trange Kaar. Nu ere de vel voxede til, men de formaa ikke videre at hjælpe mig, hvor gjerne de end vilde. Mine to ældste Børn ere begge Døtre, hvoraf den ene ernærer sig ved Lærerindgjerningen, den anden er gift. Mit yngste Barn – en Søn – blev for et Aar siden Seminarist; men han har endnu ikke været i Stand til at hjælpe mig synderlig, og nu mindre end slet ikke, da han skal ind som Soldat. I Pension efter min Mand er der kun tilstaaet mig 202 Kroner 83 Øre Aarligt, og jeg oppebærer ingen Overlevelsesrente eller deslige. Desværre kan jeg ikke ved Arbejde hjælpe paa dette mit knappe Udkomme, da jeg har et meget svagt helbred (det er særlig nervøse Svækkelser, jeg lider under, med til Dels Lamhed i Hænderne), og jeg er nu ogsaa 63 Aar gammel. hidtil har jeg boet i Jælling, men i dette Foraar er jeg flyttet ind i en lille lejlighed i Herning. Dersom det høje Ministerium maatte være tilbøjelig til at komme mig til Hjælp i min Nød, ligesom i de foregaaende Aar, da vil jeg meget bede om at maatte høre Understøttelsen paa herhørende Amtstue.

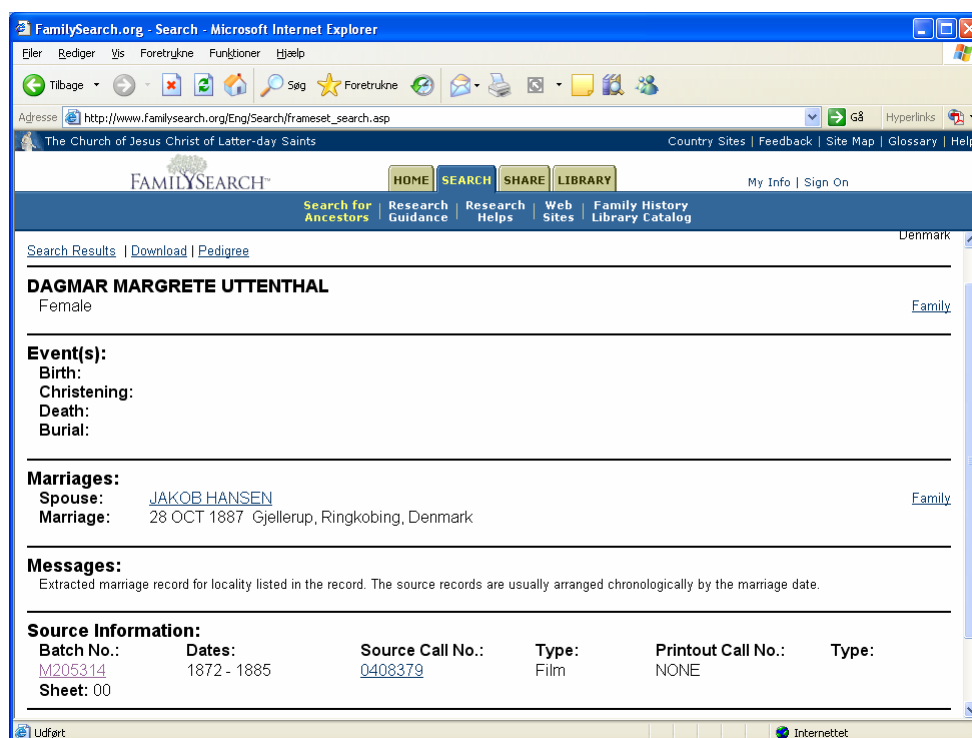
Med Haab og inderlig Tak for hidtil modtagen Hjælp

Allerunderdanigst

Herning 12. April 1884

Caroline Uttenthal

Dagmar finder vi i mormonernes store kartotek:

Vi finder Marie ansat som privat(?) - lærerinde i 1880!

Vejle, Elbo, Vejlbj, Trelde By, Vejlbj Sogn, , 1 Gaard, 1, FT-1880

Der vises flg. felter:

Navn, Alder, Civilstand, Stilling i husstanden, Erhverv, Fødested

Hans Sørensen Ladegaard, 32, Gift, Husfader og Gaardejer, , Her i Sognet
Ane Ladegaard født Lassen, 33, Gift, Hans Hustru, , Her i Sognet
Ane Magrethe Ladegaard, 7, Ugift, , , Her i Sognet
Enger Johanne Ladegaard, 5, Ugift, , , Her i Sognet
Johanne Cecilie Ladegaard, 4, Ugift, , , Her i Sognet
Marie Uthenthal, 17, Ugift, Lærerinde, , Jelling, Vejle Amt
Karen Nielsen, 27, Ugift, Tjenestefolk, , Her i Sognet
Kirsten Marie Jensen, 20, Ugift, Tjenestefolk, , Her i Sognet
Mette Marie Hansen, 17, Ugift, Tjenestefolk, , Her i Sognet
Hans Danielsen, 18, Ugift, Tjenestefolk, , Slesvig
Søren Jensen, 14, Ugift, Tjenestefolk, , Her i Sognet
Niels Jørgensen (Bennesen), 71, Gift, Tjenestefolk, , Snoghøj, Vejle Amt

Jelling sogn – Tørrild herred - Vejle amt: FT-1787, FT-1801, FT-1834, FT-1840, FT-1845, FT-1850
Kirkebøgerne er på nettet

Sorø – Alsted herred – Sorø amt: FT-1787, 1801, 1834, 1840, 1845
Sorø landdistrikt – Alsted herred – Sorø amt: FT-1787, 1801, 1834, 1840, 1845, 1850
Sorø købstad FT-1771
Kirkebøgerne er ikke på nettet